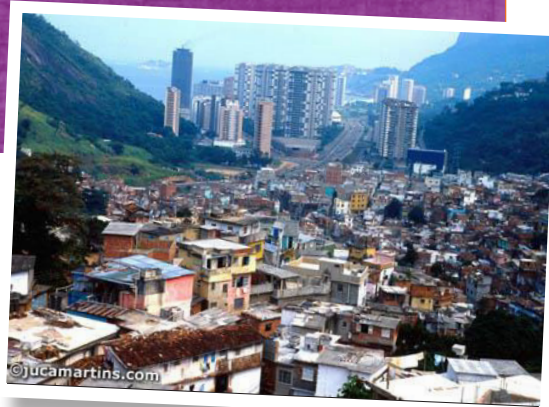

ELS MURS DE LA VERGONYA. ITINERARIS DE PAU. DERRUÏM MURS, CONSTRUÏM PAU

Un projecte de cultura de pau – Secundària i Batxillerat

ELS MURS SOCIALS DERRUÏM MURS, CONSTRUÏM PAU

■ QUI SOM?

Grup Eirene som un **grup de professionals amb anys d'experiència** en educació per la pau i cooperació, que s'orienta des del camp del pacifisme i el desenvolupament. A Grup Eirene creiem que la construcció d'un món més just s'aconsegueix passant per la transformació del nostre propi entorn. És per això que els nostres projectes tenen un gran component d'elements de reflexió per fomentar la solidaritat, la responsabilitat i l'esperit crític entre els joves, infants i la població general de Catalunya.

■ CONTEXT I JUSTIFICACIÓ

Des del Neolític les primeres aldees han construït murs per protegir-se. A l'antiguitat es van construir muralles mítiques com la de Troia. Amb l'agricultura els murs també van començar a ser necessaris per delimitar la propietat. El creixement de les ciutats porta a una ampliació i substitució de les muralles, que van canviant el seu emplaçament per poder augmentar l'espai urbà. Les restes de les muralles de cada època ens ajuden a conèixer l'evolució històrica de la ciutat (un exemple és Barcelona que des de l'aire es poden observar les delimitacions de les seves muralles en cada moment de la història). Avui dia a les ciutats hi ha murs invisibles i que poden ser els més difícils d'enderrocar. Sempre hi ha hagut muralles invisibles per delimitar diferents estrats socials o separar cultures, ètnies, grups religiosos, etc. A les ciutats actuals, les muralles invisibles, poden separar zones urbanes amb diferents índexs de riquesa. Els murs invisibles s'alimenten de la por i la repressió i ens porten a percebre amb desconfiança el color de la pell, l'accent estrany o el costum que no és el nostre. Poden ser conseqüència del desconeixement que tenim sobre les altres persones, sobre la seva cultura o sobre la seva manera de viure. Aquest desconeixement fa que aixequem murs que no es veuen que ens impedeixen apropar-nos i conèixer en el mateix espai.

Aquesta activitat es realitzarà amb el suport i acompanyament d'una persona historiadora o co-neixedora del municipi, la qual contribuirà a la dinamització de la sessió ajudant a cartografiar els murs socials de la ciutat.

■ OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

■ OBJECTIU GENERAL:

Conèixer el lloc on viuen els/les estudiants en clau de construcció d'estratègies de defensa i de murs socials, per ser conscients i sensibilitzar-se sobre la situació del seu entorn més proper i conèixer les diferents desigualtats que existeixen a la seva comunitat.

■ OBJECTIUS ESPECÍFICS

- **Conceptuals:** Conèixer més a fons com s'estructuren i es distribueixen les ciutats, així com prendre consciència de què són els murs socials i identificar els murs invisibles que existeixen al municipi on resideixen.
- **Procedimentals:** El procés d'aprenentatge es portarà a terme de forma lúdica, dinàmica i participativa. El treball en equip, la cooperació, la pedagogia de la pregunta, el debat i la presa de decisions formarà part del procés formatiu.
- **Actitudinals:** Identificar els murs invisibles que rodegen la nostra vida quotidiana i forma de vida, a fi d'ampliar les perspectives, potenciant el desenvolupament del pensament crític i d'una mirada empàtica. D'aquesta manera, podrem ampliar l'horitzó de possibilitats per la transformació social i la justícia global estudiant i analitzant la realitat local.

■ CONTINGUT I METODOLOGIA

1. Contextualització

- Per començar, les persones facilitadores presenten dues fotografies de dues ciutats, en les quals es pot apreciar una gran diferència entre el barri ric i un barri humil; al fons apareixen uns gratacels moderns en contrast al primer pla de la imatge, on es pot observar un munt d'habitatges desordenats, petits i desgastats. Es pregunta a l'alumnat que veuen a les imatges i que n'opinen d'aquestes situacions.
- A continuació, la persona historiadora o coneixedora del municipi explica l'evolució socioeconòmica de la ciutat a través de diferents fotografies i les vincula a la construcció o derrocament dels murs socials, mostrant com l'urbanisme possibilita la inclusió o incrementa l'exclusió, com les migracions han delimitat barris i potser el foment de les desigualtats, i així successivament fins a fer una cartografia global del municipi.

2. Reflexió i debat sobre els murs invisibles a les ciutats

- Es divideix la classe en grups de tres o quatre persones i se'ls demana que pensin, reflexionin i debatin sobre si creuen que hi ha murs invisibles a les seves ciutats.
- Cada grup apunta les conclusions a les quals ha arribat i les comparteix amb la resta de classe, generant un debat que permeti la reflexió comuna sobre la qüestió dels murs invisibles a la ciutat. Cada grup apunta les conclusions extretes del debat.
- S'explica que a les ciutats existeixen nombrosos murs invisibles, que divideixen als ciutadans segons la seva riquesa, religió, ètnia, etc. i se'ls pregunta que n'opinen d'aquestes situacions i com creuen que aquests murs invisibles afecten la convivència.

3. Reflexió i debat sobre els murs invisibles a la nostra ciutat

- Es reparteix un plànol de la ciutat a cada grup i cada membre ha de localitzar casa seva i el seu centre educatiu.
- A continuació, utilitzant el mapa, cada grup reflexiona i debat sobre si hi ha murs invisibles a la seva ciutat i com es poden identificar.
- Cada grup presenta les seves conclusions a la resta de la classe generant un debat.

- Finalitzat el debat, es reparteix un plànol on apareix la renda familiar disponible per càpita als diferents barris de la ciutat i se'ls convida a reflexionar sobre aquest tema: Quina relació tenen els murs invisibles amb els recursos econòmics de les famílies?
- Per acabar, es convida a l'alumnat a fer fotos de tot allò que els cridi l'atenció del seu barri i penjar-les a les xarxes socials. La idea és retratar les diferències entre les diferents zones del municipi, les mancances, de tot allò que es podria millorar i de les coses que creieu que estan molt ben fetes. Se'ls aconsella fixar-se en els serveis, edificis, neteja, zones verdes, contaminació, botigues, parcs i seients, arquitectura (voreres, barreres arquitectòniques, etc.)

■ ALTRES DADES

DURADA TOTAL: 2 hores

FRANJA ESCOLAR: 4rt d'ESO i Batxillerat

NÚM. ALUMNES PER SESSIÓ: Grup classe, màxim 30 alumnes.

LLOC: Centres educatius i equipaments del municipi.

DADES DE CONTACTE

LÍDIA TOVAR I ARÀNZAZU SÁNCHEZ

TELÈFON: 654 860 015 (Lidia Tovar)

CORREU ELECTRÒNIC: eirenecoop@gmail.com

WEB: www.grupeirene.org